

PREVENTIEVE MAATREGELEN NODIG?

Op tijd anticiperen op maagdarmwormen

Maagdarmworminfecties komen bij runderen in elke leeftijdsgroep voor. Verschijnselen van zo'n infectie, zoals verlies aan eetlust en gewichtsverlies, vallen vooral op bij dieren in het eerste weideseizoen. Ziet u verschijnselen bij de pinken? Dan kunt u voor het jaar erop extra preventieve maatregelen nemen. Maar soms zijn de signalen vaag. Hoe weet u dan of u iets moet doen?

Met maagdarmwormen worden veelal wormen bedoeld die in de lebmaag of in de darmen voorkomen. Een aantal soorten is (zeer) ziekteverwekkend, andere zijn dat minder tot niet. De meest typische symptomen van een maagdarmworminfectie zijn: verlies aan eetlust, een ruw haarkleed, gewichtsverlies, achteruitgang van de algehele conditie en een enkele keer diarree. Hebben uw pinken deze verschijnselen, dan kunt u het jaar erop extra preventieve maatregelen nemen.

Schade

Schade door maagdarmworminfecties bij runderen ontstaat doordat het maagdarkanaal minder voedingsstoffen en mineralen opneemt. Dit kan leiden tot verminderde groei van kalveren en pinken, en daardoor mogelijk een later afkalftijdstip. Op latere leeftijd kan het ook aanleiding geven tot een lagere melkproductie. Maar niet alleen dieren hebben last van maagdarmwormen: dierenartsbezoek, wormbestrijdingsmiddelen en extra arbeid kunnen ook voor u een extra kostenpost zijn.

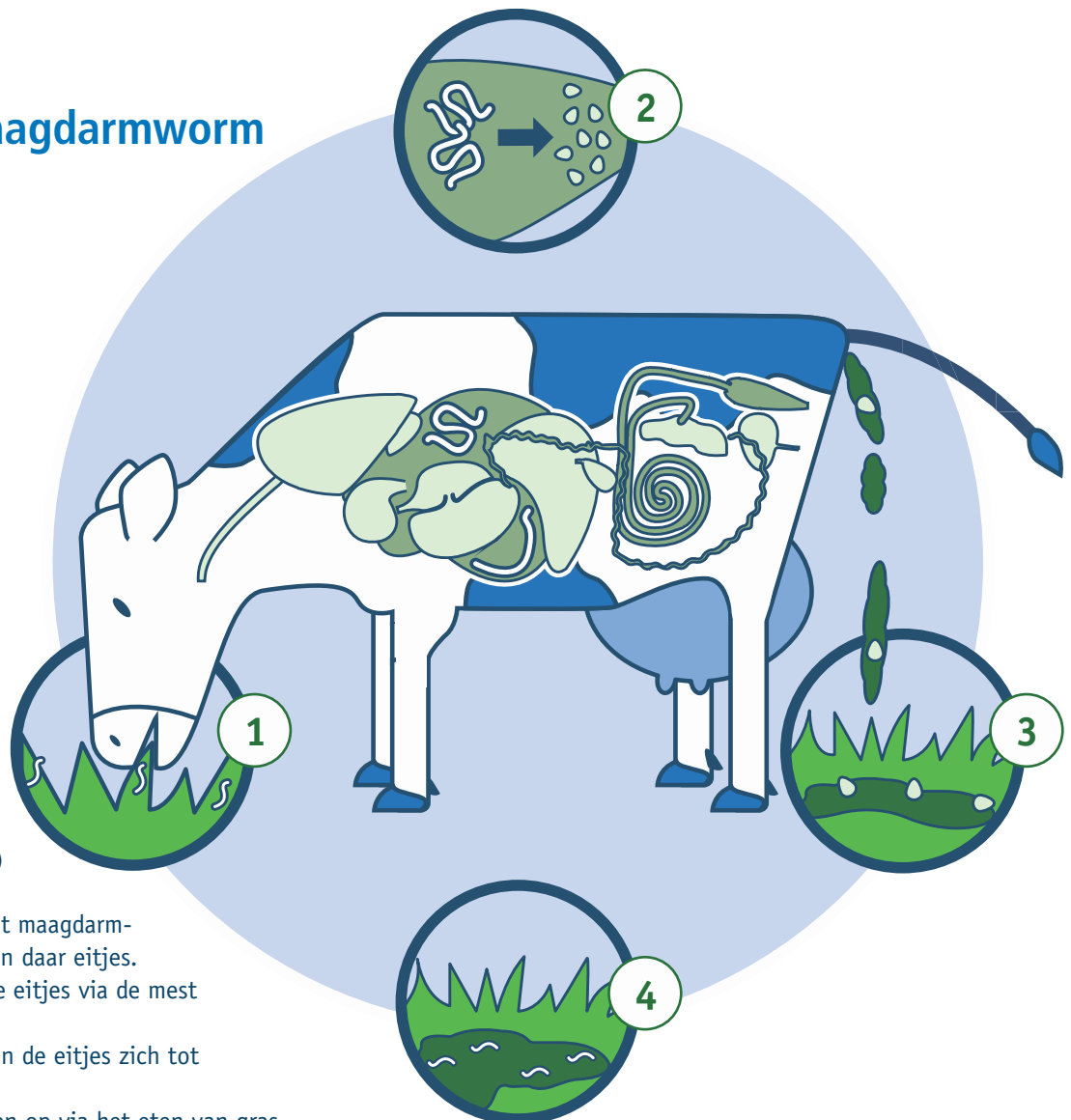
Besmettingsroute

Weidegang speelt een belangrijke rol bij maagdarmworminfecties. Kalveren en jonge dieren die voor het eerst naar buiten gaan, besmetten zich met wormlarven zodra ze op grasland komen waar in het voorgaande jaar ook runderen liepen. De larven ontwikkelen zich in het rund tot volwassen wormen, ►

Cyclus van de maagdarmworm

Via het gras naar de koe en weer terug

1. Koeien nemen (overwinterde) larven op het land op.
2. Deze worden volwassen in het maagdarkanaal van het rund en leggen daar eitjes.
3. Na circa drie weken komen de eitjes via de mest op het land.
4. In vier weken tijd ontwikkelen de eitjes zich tot besmettelijke larven.
5. (1) De koeien nemen de larven op via het eten van gras.

die wormeieren uitscheiden. Deze eieren komen weer met de mest op het grasland, waar ze zich in enkele weken ontwikkelen tot wormlarve en zo runderen opnieuw besmetten.

Besmetting vaststellen

Hoe weet u nu of uw runderen problemen hebben door maag-darmwormen? En hoe kunt u goed anticiperen op het volgende weideseizoen? Want soms zijn de verschijnselen vaag en is er bijvoorbeeld alleen een lichte groeiachterstand. Mest-, bloed-, en tankmelkonderzoek bieden uitkomst. Mestonderzoek kan een actuele besmetting vaststellen. Tijdens of tot uiterlijk de eerste week na een eerste weideseizoen kan pepsinogeenonderzoek in bloed helpen een beslissing te nemen om jongvee wel of niet te behandelen of andere managementmaatregelen te nemen. Tot slot kan tankmelkonderzoek op antistoffen inzicht geven.

Goed voorbereid op volgende wormenseizoenen

Om goed voorbereid te zijn op het wormenseizoen kunt u ervoor kiezen om de belangrijkste worminfecties te monitoren via het abonnement Worminfecties Tankmelk. De tankmelk wordt dan jaarlijks in november onderzocht op antistoffen tegen maag-darmwormen, leverbot en longwormen, en in augustus op antistoffen tegen longwormen.

De uitslag vertelt per wormsoort of er sprake is van een besmetting en in welke mate. Zo weet u tijdig of voor het jaar erop extra maatregelen nodig zijn. ■

SCAN DE QR-CODE

OM MEER TE LEZEN OVER WORMINFECTIES TANKMELK

Mestonderzoek maagdarmwormeieren is precisiewerk

Mestonderzoek op maagdarmwormen gebeurt met de Mc Master-techniek. Deze verwijdert eerst de grove delen uit de mest. Daarna wordt een hooggeconcentreerde zoutoplossing toegevoegd, waarop de eieren gaan drijven (zoals zwimmers op de Dode Zee). Dat klinkt eenvoudig, maar voor een betrouwbare uitslag luistert de uitvoering heel nauw.

De eerste stap die bijdraagt aan een goede testkwaliteit is de monsternamen (liefst rectaal). Monsters die niet vers zijn verzameld, maar bijvoorbeeld van de grond geraapt, kunnen zijn besmet met eieren van vrijlevende wormen. Dit maakt het testresultaat onbetrouwbaar. En omdat de monsters vers getest moeten worden, is het belangrijk om ze gekoeld te bewaren en ze zo snel mogelijk te versturen, zodat dat ze meteen na binnenkomst op het laboratorium worden onderzocht.

Maagdarmwormeieren onderscheiden

De analist weegt een kleine hoeveelheid mest af met een nauwkeurige laboratoriumweegschaal. Dit is nodig om het aantal gevonden eieren later precies om te kunnen rekenen naar eieren per gram feces (EPG). Vervolgens voegt hij de monsters toe aan de testvloeistof en voert de test uit. De 'drijvende' eieren worden met een microscoop beoordeeld door een parasitologisch analist, die getraind is om de maagdarmwormeieren te onderscheiden van andere soorten eieren en van andere structuren, zoals plantenpollen. De eieren van verschillende soorten maagdarmwormen zijn hierbij niet altijd van elkaar te onderscheiden en worden dan benoemd als

strongylus-type-eieren. Het aantal getelde maagdarmwormeieren wordt tot slot omgerekend naar EPG.

Betrouwbare test

Voor een betrouwbaar resultaat wordt de testkwaliteit geborgd via onder meer deelname aan ringtesten, waarbij testresultaten van verschillende laboratoria met elkaar worden vergeleken. Daarnaast zijn controle van de weegschaal en de dichtheid van de zoutoplossing van belang, evenals ervaring of scholing van medewerkers. Bij twijfel kan een meer ervaren analist een second opinion geven.